

PRENUMERATA WYKOSI:

w Kaliszu miesięcznie 2 zł.
Z odnośnikiem do domu 2 zł. 50 gr.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł.
Zagranicą 5 zł.

Cena pojed. egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz millim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyższone gr. 5

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 po poł.

№ 126 (7756)

Czwartek, dnia 5 Czerwca 1924 r

Rok XXXII

WĘGIEL

GÓRNOŚLĄSKI I DĄBROWIECKI
z kopalni

Max	Marie
Hramsta	Böer,
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück,
Fanny	Neuglückauf
Hoym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelssegen	Czeladź

po cenach kopalnianych na
weksle 1-1½-2 miesięczne.

Portland Cement

z pieców rotacyjnych

fabryki

„Rudniki” i „Wysoka”
po cenach fabrycznych
na weksle 1½-2 miesięczne.

KOKS Zabrzecki

z „Emma” i „Wolfgang”

po cenach hutniczych

Wapno kieleckie, papa
dachowa i gwoździe
budowlane

po cenach fabrycznych na
weksle 1½ miesięczne.

NAJLEPSZE FRANCUSKIE SAMOCHODY „PEUGEOT” 912

na dogodnych warunkach poleca:

KALISKA SPÓŁKA OPAŁOWA, Kazimierzowska 1, tel. 92.

Dr. med.

S. WAŁCHOWICZOWA

choroby wewnętrzne, dziecięce i kobiece. Analizy lekarskie (krwi na syfilis)
ul. Marjańska № 5, od 8-10 i od 4-6. 1031

BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE

„Universum”

Al. Józefiny 25 tel. 160.

otrzymało prawo eksploatacji (na terenach wojew.: Łódzkiego, Poznańskiego, Śląskiego i Pomorskiego) patentu B-ci KACZYŃSKICH na budowę i konserwację ekonomicznych, bezdymnych palenisk do kotłów parowych.

Uniwersalne paleniska syst. B-ci KACZYŃSKICH są ostatnim słowem techniki paleniskowej, dają od 15% do 45% oszczędności na opale, użytkowują każdy materiał opałowy do kory drzewnej i trocin włącznie, podwyższają znacznie wydajność pary, dają 50% oszczędności pracy w obsłudze kotłów.

Modele i plany do obejrzenia na miejscu.

F-ma „UNIWERSUM”

wykonywuje ponadto wszelkie instalacje kotłowni (ustawianie i obmurowywanie kotłów par., ekonomizerów i t.p. 1004

Sanacja skarbu a polityka zagraniczna.

Polityka zagraniczna jest w Polsce od samego początku Kopciuszkiem, na którego zwraca się stosunkowo bardzo małą uwagę. Nigdy może ta prawda nie występowała tak jaskrawo, jak w ostatnich kilku miesiącach. Uwagę powszechną skupiło na sobie dzieło sanacji skarbu gdyż wydawało się, że bez jej szybkiego przeprowadzenia Polska wpadnie w odmet rozruchów

i anarchji. Co się dzieje w innych działach administracji, zaczęto uważać za rzecz zgoła podrzędną — a dziedzinę polityki zagranicznej zepchnięto na sam koniec. Wytworzyła się nawet opinia, podzielana bodaj i przez rząd, że jak dłużej sanacja jest dopiero toku, tak długo nie należy jej sobie utrudniać pod noszeniem i rozwiązywaniem jakichkolwiek kwestji z dziedziny polityki zagranicznej; gdyż kwestje te są niezwykle trudne, sporne, budzące partyjne antagonizmy — a sanacja skarbu wymaga natężenia sił w jednym kierunku i zawieszania walk. Zdaje się też, że zupełnie celowo i świadomie zaprowadzono od stycznia okres stagnacji, okres bierności do naszej polityki zagranicznej (nigdy zresztą zbyt nie aktywnej!).

Najważniejsze kwestje aktualne puszczono umyślnie „kantem”, jeśli wolno użyć tak trywialnego wyrażenia; dość przypomnieć, z jaką obojętnością potraktowano sprawę Jaworzyny czy Klajpedy. Akcje w sprawie mniejszości narodowych, a więc w sprawie mającej niesłychanie wybitny interes dyplomatyczny, podjął wprawdzie nasz rząd, ale — jak to coraz widoczniej się okazuje — tylko dlatego, ut aliquid fecisse videatur, nie dlatego, aby ją realnie popchnąć naprzód. Przecież to sprawa zdolna, jak żadna może inna, zaburzyć spokój Boży i utrudnić ciężką potrzebą dla dzieła sanacji skarbu. Na czele ministerstwa spraw zagranicznych postawiono wreszcie osobistość bardzo z wielu względów cenna, ale nie posiadającą między innymi przynajmniej ani śladowej energii, jak inicjatywa ruchliwość i energia. Jeśli kto, to hr. Zamoyski nadaje się do tego najlepiej, aby nasza polityka zagraniczna okres sanacji — przetrzymała!

Tak sobie staramy wytłumaczyć fakt, że rząd nasz interesuje się tylko w bardzo małym stopniu kwestjami z polityki zagranicznej; a jeśli się interesuje, to głównie dlatego, że traktuje je jako materiał do targu ze stronnictwami, aby ich pomoc w dziele sanacji mieć czem okupić. Specjalnie fotel ministra spraw zagranicznych i kwestje personalne w tem ministerstwie, to zapłata dla prawicy za jej pomoc udzieloną rządowi w kwestjach skarbowych. Z tego to głównie punktu widzenia zdaje się rząd oceniać wagę polityki zagranicznej.

Staramy się wnikać w psychiczne pobudki rządu, a także jak się zdaje i sejm. Polityka zagraniczna interesuje nasze stronnictwa niesłychanie mało. Dyskusja na komisji zagranicznej ma poziom niski, a argumenty, jakie w niej padają za lub przeciw pewnym tezom, godne są wiecu w Śremie, Miłowie, Suwałkach lub w innych miastach tej wielkości. Nie wyczytaliśmy dotąd ani jednej mowy, ani jednego poglądu na sytuację polską, ani jednej próby wmyślenia się

w położenie ogólnie europejskie — któreby, były godne trzydziestomilionowego bez mała państwa. Niepodobna przecież, aby w całym tym sejmie nikt sobie nie zdawał sprawy, jaką to chwilę przeżywamy i jakie będą konsekwencje przeprowadzenia jej w stanie błogiej, wygodnej drzemki.

Nie przeczyśmy bynajmniej doniosłości sanacji skarbu, o którą dziennik nasz walczył. Nie można jednak bezkarnie dla dzieła fiskalnych sanacji poświęcać wszystkich innych dziedzin: niszczyć gospodarstwo, rolnictwo, przemysł, zaniedbać oświatę, wojsko, koleje, higienę, — a także zaprzepaścić i przegrać i tak już ciężką sytuację międzynarodową. Życie państwowe — to organizm, a skarb — to serce, rozsyłające w nim krwiożycie. Ale właśnie dlatego, że życie państwowe jest organiczną całością, nie można — nawet dla serca — ucinąć poszczególnych członków, bo cały organizm wtedy zachorzeje i zginie. Umiejętnym lekarzem jest tylko ten, kto potrafi ratować chorego nie ucinając mu ani ręk ani nóg. Lekarz, któryby leczył tylko jeden (choćby centralny) organ, a nie ogarniał całości organizmu nie zaradzał wszystkim żywotnym interesom, byłby partaczem. To pod adresem naszego rządu i sejm.

TELEGRAMY.

Zbrodnicze zamysły Litwinów napadu na
POLSKE.

WARSZAWA, 4.6 (Tel. wł.). Litwini w dalszym ciągu nie przestają prowadzenia swych przygotowań do manifestacyjnego napadu na Wilno na Zielone Świątki. Jak już wiadomo pod pozorem religijnej pielgrzymki przy masowym udziale ludności cywilnej Litwini mają wykonać zbrojny napad. Akcja organizowania powstańczych bojówek rozszerza się z każdym dniem. Według ostatnich wiadomości obsadzenie granicy polsko-litewskiej przez te bojówki jest na ukończeniu, obecnie wzmocniana jest granica na wprost Suwalszczyzny. Rząd litewski postępując się kłamstwami o rzekomej zgodzie rządu polskiego na puszczenie religijnej pielgrzymki ostatnio ją się prowokacji nadużywając nawet autorytetu Ojca Świętego. Według oświadczenia rządowego Ojciec Święty rzekomo miał zezwolić na urządzenie tej pielgrzymki. Punkt zborny na południowej granicy dla szaulisów i powstańców „pielgrzymkowych” mieści się w Oranach, w okolicach zaś Morecza znajduje się znaczny oddział powstańczy i składy amunicji dla tej pielgrzymki. Litwini, chcąc upozorować antypolskie

DYR. KONCERTOWO-TEATRALNA DONAT KRĘŻEL — KAZ. BIERNACKI — WARSZAWA.

w Kino Stylowym

DWA ODCZYTY

w Kino Stylowym

wygłosi znany podróżnik i literat

WACŁAW SIEROSZEWSKI

DZIŚ, w środę, dnia 4 czerwca

Na wulkanach Japonji

Uśmiech Ziemi. — Raj roślin. — Ryż i chleb. — Kobiety i kwiaty. — Japończycy w rzeczywistości i w ich własnym marzeniu. — Uśmiech człowieka. — Drze nie Ojczyzny — matką woli narodu. — „Jedna śmierć więcej w Kraju Mężnych“. — Cesarze i Dajmijosi. — Samurajowie i Roninowie. — Kioto i Tokio. Stosunki z Europą. — Chrześcijaństwo. — Poselstwo Haszikura do Rzymu w 1614 r. — Japonja zamknięta na lat 200 dla „barbarzyńców“ Zachodu. — Wojny domowe. — Ostatni przewrót. — Wiek Meidży. — Dziedzictwo Drogi Rycerskiej (Buszi-do) — JAPONJA i POLSKA.

100 przezroczy kolorowych, roboty japońskiej, służy do ilustracji odczytu. ◆ 45 przezroczy z widokami Japonji z przed 20 laty, przywiezionych przez prelegenta z Tokio. ◆ 50 przezroczy najnowszych widoków Japonji, użyczonych przez Poselstwo Japońskie w Warszawie. ◆ 5 zdjęć z ostatniej katastrofy.

w czwartek, dnia 5 czerwca

Dusza Wschodu i Zachodu

Indje — kraj bajki. Smok słońca. Człowiek niewolnik przyrody i zabobonu. Myśleć mogą jedynie Asceci lub zdobywcy. Weddy. Primutri. Budda jako twórca pierwszego świata, cały ogarniającego poglądu. Harmonja świadomości ludzkich, ze światem zewnętrznym — jako nirwana. Marzenie o wiecznym spokoju. Śmierć Starożytnych Chin. Piramida posłuszeństwa. Egipt—Chinami Zachodu. Europa warsztatem woli ludzkiej. Ameryka i jej doświadczenia. Maszyna bogiem. Jak Jankesi chcieli wypić Niagarę. Poezja dzielności. Życie wieczną walką. Synteza techniki Zachodu z marzeniem Wschodu. Zadania Polski.

50 przezroczy z Indji, Chin, Egiptu i Ameryki.

Początek o g. 8-iej wiecz. Bilety wcześniej do nabycia w cukierni p. Mayera, a w dzień odczytu przy kasie od g. 6 w.

swe stanowisko i bardziej je uzasadnić zarządzili masowe aresztowania Polaków, oskarżając ich o uprawianie szpiegostwa. Czynny udział w agitacji antypolskiej przyjmują księża, którzy nie dają rozgrzeszenia o ile spowiadający się nie zgłoszą swego udziału w pielgrzymce na Wilno. Z więzień wypuszczani są kryminaliści, z których formowane są specjalne bandyckie oddziały. Na granicy polskiej na wprost naszych placówek wystawiane są gniazda z karabinów maszynowych. Oddziały wojsk litewskich urządzają defilady, po których wygłaszane są prowokacyjne przemówienia. W ostatnim tygodniu do nadgranicznych wsi, przepelnionych oddziałami powstańczymi przybyli członkowie formacji „żelaznego wilka“. Formacja ta dostarcza wielkiej ilości dla wszystkich oddziałów bandyckich elementu dowodzącego. Stwierdzonym zostało, że prócz Litwinów i wszelakiego autoramentu w formacjach litewskich znajdują się kozacy, dońscy i kubańscy. Przejęte zostały tajne zarządzenia rządu litewskiego, nakazujące licznym organizacjom litewskim do wykonywania aktów sabotażu na obiekty wojskowe w Polsce. Dokonano nowych napałów na zaścianki Gielnice i Bielany zostały po dłuższym ostrzeliwaniu band energicznie zlikwidowane. Współdziałanie band litewskich z bandami sowieckimi nie ulega najmniejszej wątpliwości.

Komisarz Smolski kierownik akcji szpiegowskiej oraz dywersyjnej w Smoleńsku wydał rozkaz podjęcia napału na wieś Wituńce. Wykonany atak przez kilka band sowieckich, które usiłowały przekroczyć granicę naszą w szeregu miejscach, nie udał się, gdyż władze bezpieczeństwa i straż graniczna przyjmując atakujących gestym ogniem karabinów, zmusiły ich do cofnięcia się na terytorjum sowieckie. Charakterystycznym objawem planowej akcji sowieckiej oraz litewskiej w całej tej sprawie jest stosowanie podstępnej metody propagandy w prasie zagranicznej. I tak naprzykład hakatystyczny dziennik ryski „Rigasche Rundschau“ zamieszcza sensacyjne i przesadzone wieści o starciach na pograniczu polsko-litewsko sowieckim. Kolportowana jest również fałszywa wiadomość o

ogłoszeniu w Polsce mobilizacji, o mianowaniu gen. Rydza-Śmigłego na naczelnego wodza wojsk o wybuchu powstania białoruskiego w Polsce itp. brednie. Gazety te rozrzucone są w wielkich ilościach między ludnością nadgraniczną — po stronie polskiej. Czynione to jest w tym celu, aby wzbudzić panikę i niecierpliwość podenerwowania ogólnego. Należy oczekiwać, że M. S. Zagranicznych śledzić uważnie będzie wszelkie tego rodzaju drukowane kłamstwa i będzie natychmiast demontować.

Bandy bolszewickie rabują.

WILNO, 4.6. Banda uzbrojonych emisariuszy bolszewickich napadła na majątek i folwark Dzieszyn w powiecie duniłowskim. Steroryzowani domownikami i służbą, bandyci dokonali rabunku całego niemal mienia ruchomego i spakowawszy to wszystko na zabranych z pastwiska 6 koni dworskich uciekli z powrotem poza granicę. Zarządzony niebawem pościg policji nie dał rezultatów.

„Szauliści“ i słupy graniczne.

WILNO, 4.6. W nocy 1 czerwca żołnierze 8 kompanji piechoty natrafili na ślady bandy szaulistów litewskich, która w obrębie gminy Krzytniewiszki dokonała szeregu zniszczeń, między innymi wykołała i zniszczyła szereg słupów granicznych. Dostrzeżona z oddali, powracająca na obszar litewski banda była ostrzeliwana przez oddziały naszej straży granicznej i o ile można mniemać poniosła pewne straty w ludziach. Z pogranicza litewskiego dochodzą również inne fragmentaryczne wieści o szeregu napałów, powtarzających się obecnie bardzo często — prawie codziennie.

Zastrzelenie przywódcy bandy dywersyjnej na Kresach.

WARSZAWA, 4.6 (Tel. wł.). Jak się dowiadujemy, władze bezpieczeństwa natrafiły na ślad od dawna poszukiwanego przywódcy operują-

cej w powiecie kobryńskim bandy dywersyjnej niejakiego Omeljanika. Opryszek ten osaczony przez policję, widząc, że nie ujdzie pościgu otworzył do policji ogień. Przy tej wymianie strzałów Omeljanik ugodzony w piersi padł trupem. Bandę jego w powiecie kobryński zlikwidowano.

Pogłoski o śmierci kanclerza dr. Seipla.

KRAKOW, 4.6. Dzisiaj rano rozeszła się po w Krakowie pogłoska o śmierci kanclerza Seipla.

WIEDEN, 4.6. Wieczorem stan kanclerza pogorszył się. Przedtem jeszcze kanclerz odbył konferencję z delegatem Ligi Narodów dr. Zimmermannem, któremu przedstawił szereg swych życzeń i oświadczył, że w razie, gdy nie będzie mógł pojechać do Genewy dr. Zimmermann będzie go zastępował i referował sprawy austriackie. W nocy stan chorego jeszcze się pogorszył, temperatura podniosła się co przy cukrzycy jest bardzo niepokojącym objawem. Wogóle lekarze odmawiają informacji, a wiadomości zamieszczone w „Neue Fr. Presse“ są fałszywe.

Kanclerz daje dowody bardzo dużej siły woli, przyjmując u swojego łóża różnych ministrów referentów, z którymi załatwia bieżące sprawy państwowe, wbrew kategorycznym zakazom lekarzy.

Kanclerza umieszczono po zamachu w lecznicy Wiener Krankenhaus. W dniu wczorajszym do lecznicy przybyli ministrowie i przedstawiciele dyplomatyczni państw obcych. Kanclerz Seipel otrzymuje ogromną ilość kwiatów. Przed lecznicą oczekują tłumy ludzi, którzy dopytują się o stan chorego. Wśród mieszkańców miasta panuje ogólne oburzenie przeciw Javorkowi i tym, którzy byli moralnymi sprawcami zamachu.

Hekatomba w szkole.

NEW YORK, 4.6. Donoszą o strasznej katastrofie, jaka miała miejsce w Los Angeles. W szkole dla dziewcząt wybuchł pożar, który odrazu ogarnął cały budynek, 18 dziewczynnek spaliło się zupełnie, 20 jest ciężko rannych. Z trzema nie wiadomo co się stało.

Pasy skórzane

z najprzedniejszych kuponów zagranicznych.

Pasy z sierści wielbłądziej

Wszelkie pakunki do motorów, maszyn parowych, lokomobil i pomp

Pompy skrzydłowe ssąco-tłoczące

posiada stale na składzie

Dom Handlowy

Zjednoczonych Młynarzy

w Kaliszu

ul. Wrocławska Nr 41, Telefon 220.

1056

KRONIKA

— WACŁAW SIEROSZEWSKI W KALISZU. Mistrz słowa polskiego, wielce ceniony literat, znany podróżnik Wacław Sieroszewski wygłosi w naszym mieście dwa odczyty urozmaicone przezroczeniami roboty japońskiej, 100 przezroczy służy do ilustracji odczytu w dniu dzisiejszym „Na wulkanach Japonii” — przezrocze przywiezione przez Mistrza Sieroszewskiego z Tokio, oraz użyzione przez Poselstwo Japońskie w Warszawie, w tym 5 zdjęć z ostatniej katastrofy.

W czwartek 5 bm., drugi i ostatni odczyt cenionego literata „Dusza wschodu i zachodu” z 50 przezroczeniami z Indji, Chin, Egiptu, i Ameryki. Wobec niebываłego zainteresowania, prosimy o wcześniejsze zaopatrzenie się w bilety, aby uniknąć dużego natłoku przy kasie w teatrze. Początek punktualnie o godz. 8 wiecz.

— Z RADY MIEJSKIEJ.

Porządek dzienny 10-go posiedzenia Rady Miejskiej miasta Kalisza w dn. 5 czerwca 1924 roku o godz. 6 i pół wieczorem w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego SKdu Okręgowego w Kaliszu.

- 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia.
- 2) Wybór po jednym członku: do Delegacji Robót Miejskich, do Komisji Szpitalnej i do Zarządu kolejki powiatowej Kalisko-Tureckiej, oraz 2 członków do Komisji Apelacyjnej i jednego zastępcy do Komisji Podatkowej na miejsce radnych, którzy zrzekli się mandatów.
- 3) Przyznanie zapomogi jednorazowej wdo wie po b. urzędniku Magistratu p. Sutarzewiczowej.
- 4) Uchwalenie nowych norm płac pracowników miejskich.
- 5) Uchwalenie statutu o pobieraniu opłat kancelaryjnych za czynności miejskiego biura meldunkowego.
- 6) Sprawa praktycznego zastosowania ulg podatkowych dla nowo wznoszonych budowli.
- 7) Upoważnienie Magistratu do otwarcia bieżącego rachunku w Banku Polskim.
- 8) Sprawa sprzedaży placu miejskiego przy ul. Browarnej Powiatowej Kasie Chorych w Kaliszu.
- 9) Sprawa budowy łazienek letnich na rzece Prośnie.
- 10) Sprawa uczczenia w 10-letnią rocznicę pamięci ofiar, poległych podczas zburzenia Kalisza.
- 11) Przystąpienie do rozpatrzenia preliminarza budżetowego miasta na 1924 rok.
- 12) Wolne wnioski.

— Z TOW. SPORT. PROSNA.

W poniedziałek dnia 9 czerwca w Nowym Parku staraniem Tow. Sport. Proсна i Akad. Koła Kaliszan odbędą się igrzyska sportowe z bardzo bogatym programem na który między innymi złożą się: 1) zawody szermiercze o mistrzostwo Kalisza, do których zapisy nawet niesto warzyszonych przyjmuje się aż do rozpoczęcia zawodów, 2) bieg z płótkami 110 metr. poraz pierwszy w Kaliszu, 3) biegi płaskie, 4) popisy cyklistów, 5) koncert orkiestry policyjnej i wiele innych. Komitetowi wykonawczemu w pierwszym rzędzie leży na sercu popularyzowanie sportu to też bilety na igrzyska są w cenie od pół milj. do trzech.

Urządzane kilkakrotnie przez Tow. Sport. Proсна i Ak. Koła Kaliszan zawody dają rekojmie, iż te odpowiedzą wszelkim wymaganiom.

— PODZIEKOWANIE.

Zarząd Akad. Koła Kaliszan składa niniejszem serdeczne podziękowanie WP. dyr. K. Szolcowi za złożone na rzecz Koła 5 złotych.

— SPRAWOZDANIE z ofiar na dożywianie dzieci w szkołach powszechnych miejskich za czas od 1 kwietnia do 31 maja 1924 r.

Przychód, Saldo 27225.4, Związek Naucz. szkół powsz. 52.000, zebrane w elektrowni miejs. 35.0000, pp. Kolabińscy 5000, Zalecki Władysław 30000, zebrane w elektrowni miejs. 50000 Stankiewicz 10000, Orski 250000, Kojszwicowa Olga 18000; ogółem 252.225.4.

Rozchód: za zakup. 25 klg. soli 10000, za 1 worek maki psz. II kat. 31.986, za 100 kg. fasoli, 20 kg. soli i 12 i pół kg. szmalcu 148000, za 1 worek maki żytniej II gat. 31986, saldo 16.87 zł. — 30253.4; ogółem 252.225.4

Kalisz, 2 czerwca 1924 r.

Miejska Komisja Opieki Społecznej.

— WYMIANA MAREK NA ZŁOTE.

Ministerstwo Skarbu zarządziło, że z dn. 16 bm. przystępuje Skarb Państwa do wymiany marek na złote. Wymianę tę dokonywać będzie do 30 listopada rb. Centralna Kasa Państwowa, Kasy skarbowe, Oddziały Banku Polskiego, oraz Kasa Rządowa w Gdańsku, zaś od grudnia do końca maja 1925 r. tylko Centr. Kasa i Oddziały Banku Polskiego. Do dn. 30 listopada rb. przyjmować będą kasy skarbowe marki polskie przy uiszczeniu wszelkich należności.

— ŚWIĘTA DLA ŻOŁNIERZY WYZNANIA PRAWOSŁAWNEGO.

Władze wojskowe w porozumieniu z metro polją prawosławną w Polsce ustaliły na miesiąc czerwiec następujące uroczyste święta prawosławne: dla żołnierzy tego wyznania. I tak dni

5, 15 i 16 czerwca, tj. na Wniebowstąpienie Pańskie i Zielone Świątki żołnierze wyznania prawosławnego zwolnieni będą od zajęć służbowych. Wszystkie pozostałe święta prawosławne począwszy od lipca odbywać się będą według kalendarza nowego stylu tj. razem ze świętami katolickimi.

Przesilenie gospodarcze a obieg bankotów.

Słyszeć się dające często narzekania, iż życie gospodarcze przechodzi silne przesilenie wskutek niedostatecznego nasycenia rynku pieniężnego znakami obiegowymi, nie odpowiadają — wedle urzędowych informacji — istotnemu stanowi rzeczy.

Wartość obecnego obiegu banknotów wynosi 347 milj. zł. i odpowiada mniej więcej wartości, jaką obieg ten stanowił w pierwszych 5-ciu miesiącach 1922 roku, w którym wskutek pobrania daniny majątkowej zwiększyło się znacznie obciążenie podatkowe sfer gospodarczych, a jednak wtedy przemysł i handel nie odczuwał większego przesilenia, chociaż rozlegały się również narzekania, iż obciążenie podatkowe nie odpowiada obiegowi pieniężnemu.

Od czerwca 1922 r. wartość obiegu zmniejszała się prawie stale do końca r. 1923, dochodząc w lutym do 120 milj. zł., w sierpniu do 100, a w listopadzie i grudniu do 80 milj. zł. Mimo to życie gospodarcze i wtedy nie odczuwało przesilenia, lubo warunki, w jakich się znajdowało wobec ciągłego spadku marki, nie mogły być uważane za pomyślne. Wprawdzie zmniejszona wartość jednak tego obiegu łącznie z wartością obiegu markowego nie dochodziła nigdy do obecnej wartości obiegu złotowego.

Co się tyczy skarg na brak kredytu i jego drożyznę, to zaznaczyć należy, iż wartość kredytów udzielonych przez PKKP. w grudniu wynosiła zaledwie 37.4 milj. zł. ostatnio zaś doszła do 146.8 milj. zł.

Bank Polski również dąży do powiększenia obiegu banknotów przez udzielanie kredytów wekslowych, kredyty te jednak nie mogą należycie się rozwinąć wskutek braku materiału wekslowego, wynikającego z tranzycji handlowych. Zapobiec temu mogłoby tylko ożywienie handlu przez niższe cen hurtowych produkcji przemysłowej. Wraz z wyprzedacją nagromadzonych zapasów ułatwiłoby to przemysłowi otrzymanie na dogodnych warunkach kredytów w Banku Polskim i pozwoliłoby na powrót do normalnej produkcji, kalkulowanej wedle rzeczywistych kosztów, dostosowanej do konkurencji zagranicznej i obliczonej na potrzeby rynku zewnętrznego i wewnętrznego.

Przy sposobności zaznaczyć należy, iż w podobny sposób po stabilizacji waluty przełamał przesilenie przemysł austriacki i czechosłowacki, któremu podstawę do obniżenia kosztów produkcji i do możliwości konkurencji z zagranicą dała obniżka cen hurtowych w okresie przesilenia. W ten sam sposób musi przemysł polski przejść od anormalnych warunków swego bytu w dobie inflacji do normalnego rozwoju, opartego o stałą walutę i uporządkowane stosunki finansowe państwa.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 4 czerwca 1924 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	752.4 m.m.
2) Kierunek wiatru	NW
3) Siła wiatru	3 m/s
4) Stan nieba	Zachmuż. nieznac.
5) Wilgot. bezwzględna	6.4
6) Wilgot. względna	79%
7) Temp. powietrza	+8.1
8) Ilość opadów	0.2 m.m.
9) Najwyż. temp	+15.9
10) Najniż. temp	+10.0

Składajcie ofiary

na inwalidów wojennych

— Z ŻYCIA POBICJI.

Wyższe władze policyjne poleciły, aby pełniący służbę na posterunkach oficerowie oraz pełniący służbę dyżurnych stawili się umundurowani w długich butach, przy szabli i rewolwerze. To samo obowiązuje przodowników na każdej służbie. Równocześnie zwrócono uwagę na niewłaściwe umundurowanie i zachowanie się funkcjonariuszów pp. na terenach miasta. Według ostatnich zarządzeń czapka funkcjonariusza policji winna być porządnie włożona na głowę, parole na mundurach winny być częściej zmieniane. Policjanci na służbie, jak i poza służbą nie mogą trzymać rąk w kieszeni, jak również nie powinni wypychać kieszeni różnymi przedmiotami.

— ZAKAZ WYWOZU ZŁOTA I SREBRA

Ministerjum skarbu opracowało w celu wnie sienia do ciała prawodawczych projekt ustawy w sprawie zakazu wywozu za granicę złota i srebra w monetach, sztabach, wyrobach i stanie nieprzerobionym ma być zakazany, z wyjątkiem bilonu srebrnego, zawierającego mniej niż 40 proc. czystego srebra oraz monet srebrnych, zawierających więcej czystego srebra do wysokości kwoty, przedstawiającej nominalnie równowartość 100 złotych na jedną osobę jednorazowo.

Osoby, przekraczające granice, będą miały prawo wywieźć ze sobą wyroby ze złota i srebra służące do własnego użytku. Rodzaj i ilość oraz warunki wywozu określi rozporządzenie wykonałoby ministra skarbu.

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.18½
Londyn	22.35
Paryż	26.25
Szwajcaria	91.26
8% pożycz. zł.	7.50
4% pożycz. prem.	0.60
Bony zł. S. II A.	0.72
Listy Tow. K. Ziem.	14.50
Złoty =	1.800.000 mk.

Tylko Prawdziwy DR. OETKERA PROSZEK DO CIAST "Backin"

powinien być kupowany przez gospodarstwo domowe

nie wtedy pieczywo jej się zdarza

Dr. Oetkera zwykła babka: Doprawa 125 gr. masła lub margaryny, 200 gr. cukru, 1 paczka Dr. Oetkera cukru waniljowego lub ½—1 butelki Dr. Oetkera olejku cytrynowego, 500 gr. mąki, 1—2 paczki Dr. Oetkera proszku mleczno białkowego, 1 paczka Dr. Oetkera proszku do pieczenia „Backin” i ½ litra mleka

Przyprawa: Masło, cukier i wanilię oraz olejek cytrynowy ubić na pianę do której należy zwolna dodawać przesianą mąkę, pomieszaną z proszkiem mleczno-białkowym i proszkiem do pieczenia „Backin”. W ten sposób otrzymaną masę dobrze zmiaszać. W dobrze przygotowanej formie upiecze się babka w około 1 godziny.

Płyty szamotowe (flizy) gwarantowane,
oraz mąkę wszelkich gatunków, z młynów Kaliskich i zamiejskowych, drzewo opałowe, węgiel Górnośląski, sól, drożdże Lubelskie i Poznańskie poleca po najniższych cenach na dogodnych warunkach
Składnica przy Cechu Mistrzów Piekarzy w Kaliszu, Wiejska № 32.

FABRYKA OGRODZEŃ DRUCIANYCH
J. SZCZEPKA
W KALISZU,
ul. Młynarska 9, (obok cmentarza) dom własny.
wykonuje wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego jak to: ogrodów, parków, łąk, podwórzy, skwerów, szkółek ogrodniczych, cmentarzy grzebalnych jak również posiada stale drut kolczasty, skobelki, arfy do węgla i zwiru, materace do łóżek, wycieraczki do nóg, kraty do okien i t. p.
CENY PRZYSTĘPNE. 627

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Babina № 3 ogłasza, że w dniu 11 czerwca 1924 r. od godz. 10 z rana we wsi Tłokinia, gm. Opatówek, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: domu mieszkalnego z przyległościami, należących do Wojciecha Burka i ocenionych na 280 złotych.

Okazyjnie tanio

sprzedam sypialkę białą lakier., tremo, bielizniarkę, krzesła i kozetkę. WODNA № 3. m. 4. 1084

Zginęła książka wojskowa wydana przez P.K.U. w Kaliszu na imię Józefa Ślusarskiego rocznik 1896 oraz świadectwo moralności, metryka urodzenia i paszport wydany przez gm. Kamień na takież samo imię. 1088

Dzwonki Elektryczne

zakładam i reperuje z gwarancją. ERDBERG Babina № 1 1018
ZEGARMISTRZ.

Zginął patent IV kategorii na zakup i sprzedaż cieląt, drobiu i skór w Kaliszu, wydany przez Urząd Skarbowy w Kaliszu na imię Abrama Layba Goldberga; oraz paszport wydany przez gm. Iwanowice na takież samo imię 1077

Rada Zarządzająca Towarzystwa Budowy i Eksploatacji Gmachów w Kaliszu Spółka Akcyjna

podaje do wiadomości pp. Akcjonariuszów, że na zasadzie punktu „C” postanowienia Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu od 27 marca 1924 r. (Monitor Polski № 81 z dnia 7 kwietnia r.b. str. 5).

W dniu 4 czerwca rozpoczyna się dodatkowa subskrypcja na akcje III emisji, które nie zostały rozbrane przez pp. Akcjonariuszów Towarzystwa przy pierwszej subskrypcji.

- Warunki dodatkowej subskrypcji na akcje III emisji.
- 1) Każdy posiadacz akcji pierwszych dwóch emisji Towarzystwa Budowy i Eksploatacji Gmachów w Kaliszu ma prawo nabyć na każde posiadane 5 akcji, trzy akcje III emisji po cenie emisyjnej 25 groszy za każdą nabywaną akcję.
 - 2) Zapisy odbywać się będą w Banku Ziemiańskim w Kaliszu w dni powszednie od godziny 10 rano do 2-jej po południu od dnia 4-go do 18-go czerwca r. b. włącznie, Akcjonariusze, którzy nie uiszczą do godziny 2-jej po południu dn 18 czerwca r. b. przypadające od nich należności za subskrybowane akcje III emisji, tracą prawo do otrzymania akcji III emisji po cenie emisyjnej.
 - 3) Akcji dwóch emisji, na zasadzie których uskutecznić się będą zapisy na akcje III emisji muszą być przedstawione przy zapisie do ostemplowania.
 - 4) Na subskrybowane akcje będą wydawane karty tymczasowe. 1089

Kalisz, dnia 3 czerwca 1924 r.
1086 Komornik J. MOTYLEWSKI.

Szkoła Handlowa Izby Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy (Chwytwo 12) przyjmuje do dnia 30 czerwca b. r.
1) **do Dwuletniej Szkoły Handlowej** uczniów i uczennice z ukończeniem VI kl. szkoły średniej
2) **na Roczny Kurs Handlowy dla maturzystów szkół średnich** uczniów i uczennice z egzaminem dojrzałości. 1085

Od zaraz!!!

Z powodu wyjazdu sprzedam nie drogo dwa pokoje z kuchnią i balkonem w starym domu, wraz z całkowitem umeblowaniem i urządzeniem kuchennym. 1079
Wiadomość w Red. „Gaz. Kal”.

K T O

pożyczy mi dwa miljarde marek na możliwie niewielki procent, temu odnajmę od zaraz dwa pokoje z kuchnią i balkonem wraz z całkowitem umeblowaniem lub za pewnym umówieniem oddam takowe na zawsze w posiadanie. Lokata kapitału na pewnych i korzystnych warunkach. 1080
Wiadomość w red. „Gaz. Kal”.

Sklep z mieszkaniem jest do odstąpienia od 1 lipca. Wiadomość w Redakcji. 1081

Z powodu wyjazdu wyprzedają meble, urządzenia mieszkaniowe i kuchenne oraz wszelkie rzeczy amatorskie. Wiadomość w Red. „Gaz. Kal” 1078

Zginął paszport wydany przez Urząd Gminy Strzałków na imię Józefa Woźniaka ze wsi Zakrzyna. 1082